

AIKA, PAIKKA JNE.	45 min; samat kuin edellä.
OPETUSVÄLINEET	Kurssilaisille voi jakaa erilaisia esitteitä.
OPPIJAKSON TAVOITTEET	Tavoitteena on tutustua teoriassa onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn ja toimintajärjestykseen hätätilanteen sattuessa. Erityisen hienoa on, jos he kiinnostuvat käytännön pelastustaitojen hankkimisesta.
<p>Toiminta onnettomuuden sattuessa</p> <p>Kouluttajan taustamateriaalin kappale <i>Toiminta tulipalon sattuessa</i> liittyy tähän oppituntiin.</p> <p>Onnettomuuksien ennaltaehkäisy</p> <p><i>Lisätietoja pelastussuunnitelmasta esim. spek.fi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Paloturvallisuus ➤ Pelastussuunnitelma <p><i>Lisämateriaalia:</i></p> <p><i>Tuisku, Eelis ja Sirpa Arvonon: Turvallisuuskävely. Suomen Palopäällystyöliitto, 2006.</i></p> 	<p>Tämän oppitunnin ja seuraavan harjoitustunnin aiheena on jokaisen oikea toiminta hätätilanteessa. Tutustukaa jokaisen velvollisuuksiin ja oikeisiin toimintamalleihin.</p> <p>Tulipalon sammuttaminen on huomattavasti vaikeampaa kuin sen ennaltaehkäisy. Pelastussuunnitelman teko on suositeltavaa joka kodissa – ei vain niissä kohteissa, joissa laki määrää.</p> <p>Pelastautumisen kannalta tärkeitä asioita ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - palovaroitin - kuka auttaa ja ketä? - pelastautumisreitit - vaihtoehtoiset pelastautumisreitit - pelastusreittien avoimena pito - kokoontumispaikka. <p>Perheenjäsenten on hyvä sopia yhteinen kokoontumispaikka, jos kodista joudutaan poistumaan. Näin tiedetään, että kaikki ovat päässeet turvaan.</p> <p>Varsinkin pienille lapsille tulee korostaa, että palon sytyessä ei saa mennä piiloon.</p>

Alkusammutus

Vinkki: jaa esite ”Sammuta oikein”.

Rajoita, pelasta

Keskustelua, harjoituksia!

112

Hälytä palokunta numerosta 112 turvallisesta paikasta.

Jos palon syttyminen huomataan heti, kannattaa yrittää sammutusta. Vahinkoja voidaan rajoittaa näin merkittävästi. Noin joka neljäs tulipalo on joko saatu sammuttamaan alkusammutustoimin tai sitä on rajoitettu merkittävästi. Sammuta palon alku jos voit, mutta älä koskaan vaaranna omaa turvallisuuttasi.

Kerro, että harjoitustunnilla opetellaan käyttämään alkusammutusvälineitä.

Keskustelkaa asiantuntijan kanssa sopivasta vaatimustasosta, esimerkiksi millaisia taitoja minkin ikäisille lapsille voi opettaa.

Jos palo kuitenkin leviää nopeasti eikä alkusammutus onnistu

- pelastaudu
- varoita muita
- pelasta
- rajoita paloa.

Toisia voi auttaa vain huolehtimalla omasta turvallisuudestaan. Erittäin tärkeä asia on savukaasuilta suojautuminen. Paloa rajoittamalla (ikkunoiden ja ovien sulkeminen) hidastetaan palon leviämistä ja voitetaan aikaa. Jos poistuminen on mahdotonta, tulee mennä avoimeen ikkunaan tai parvekkeelle.

Keskustelkaa turvallisesta pelastautumista.

Kuivaharjoitelkaa hätäilmoituksen tekoa:

- mitä on tapahtunut
- tarkka onnettomuuspaikka ja paikkakunta
- opastus
- potilaiden vammat ja lukumäärä
- millaista apua tarvitaan
- oma nimesi ja mistä soitat.

Puhu rauhallisesti ja selkeällä äänellä. Älä sulje puhelinta, ennen kuin hätäkeskus antaa luvan. Järjestä seuraavaksi opastus onnettomuuspaikalle. Jos tilanne muuttuu, soita uudestaan.

Ensiapu

Pelastuslaki 28 § Jokaisen toimintavelvollisuus:

Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimintaan.

Tieliikennelaki 58 § Onnettomuuteen osallisen auttamisvelvollisuus:

Tienkäyttäjän, joka syystä tai syyttään on joutunut osalliseksi liikenneonnettomuuteen, on heti pysähdyttävä ja kykynsä mukaan avustettava vahingoittuneita tai avuttomaan tilaan jääneitä sekä muutoinkin osallistuttava niihin toimenpiteisiin, joihin onnettomuus antaa aihetta.

Palovammat

Muistuta kurssilaisia, että ensiavun antaminen on jokaisen lähimmäisen velvollisuus. Muun muassa Pelastuslaki ja Tieliikennelaki velvoittavat jokaisen auttamaan kykijensä mukaan hätätilanteeseen joutunutta.

Onnettomuustilanteessa ensiapu on onnettomuuden uhrin välitöntä auttamista. Siihen kuuluvat pelastaminen, hätäilmoituksen teko ja ensihoito. Hengen pelastamisen lisäksi pyritään mahdollisuuksien mukaan estämään lisävaurioiden syntymistä tapahtumapaikalla ja helpottamaan potilaan tilaa.

Jokainen antaa ensiapua kykijensä mukaan. Jokainen voi tehdä jotain: jokainen pystyy vähintään hälyttämään lisäapua ja olemaan uhrin tukena ammattiavun saamiseen saakka. Ensiaputaitoja voi opiskella ennalta esimerkiksi SPR:n ja muiden järjestöjen tai työpaikan järjestämällä ensiapukursseilla.

Välitön ensiapu viileällä vedellä huuhtoen on ensisijaisen tärkeää. Se pysäyttää vamman etenemisen syvempiin ihokudoksiin.

Hakeudu välittömästi lääkäriin, jos

- vamma on syvä tai postimerkin kokoa suurempi
- iho on rikki suurelta alalta
- vamma on kivulias
- vamma sijaitsee nivelten tai kasvojen alueella
- potilas on lapsi, nuori, ikäihminen tai kärsii muista sairauksista ja vamma on isohko
- potilaalla on sokin oireita.

Yleensä palovammat paranevat parhaiten, kun ne jätetään ensiavun jälkeen toipumaan rauhassa. Kaikki vaikeat palovammat kuuluvat lääkärin hoidettaviksi.